

Hva er lett grad av CP?

Petra A Nordby, fysioterapispesialist/MSc

Susanne S Følstad, ergoterapispesialist/MSc

**Erfaringssamling for voksne med lett CP
Oslo/Storo, 25. november 2023**

Hva skal vi snakke om i dag?

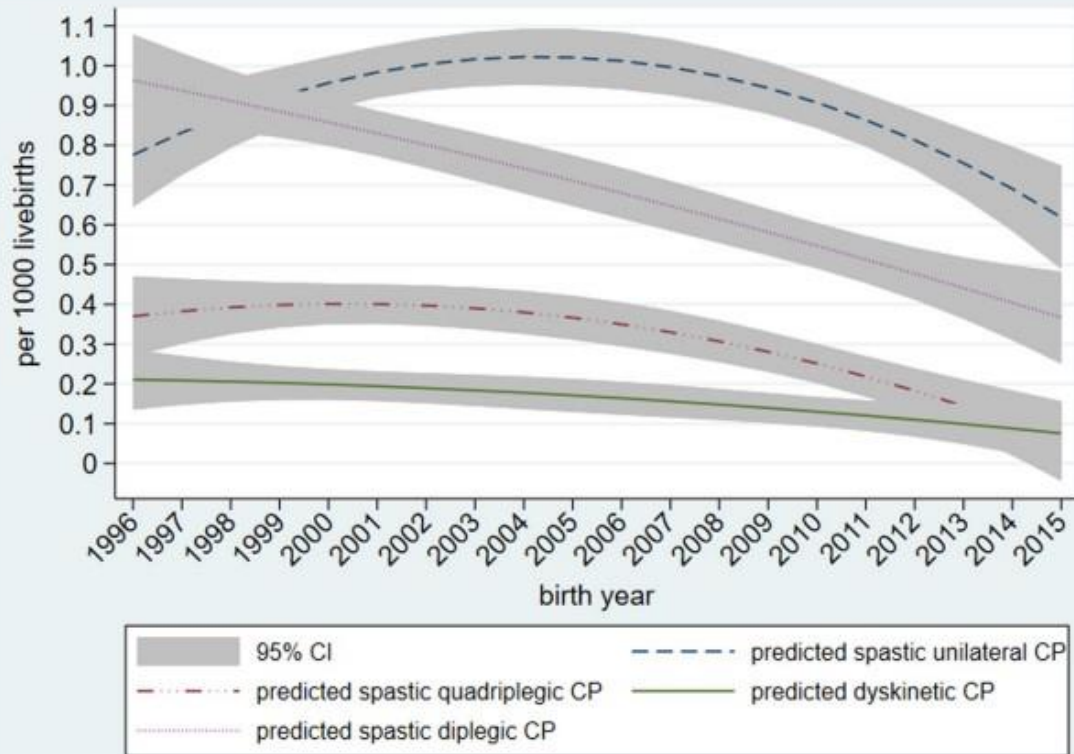
- Begrepet «lett CP»
- Hjerneskadeomfang – lett/alvorlig
- Typer av CP
- Fysisk funksjon – grovmotorisk klassifisering
- Kognitiv funksjon
- Psykisk helse
- Vanlige tilleggsvansker
- Egenopplevd helse & funksjon

Hva er lett grad av CP?

- CP en heterogen diagnose
- Hvor mange?
- Hvem er lett vs hardt rammet?
- Medisinsk
- Opplevelse av vansker/ å være annerledes

Forekomst av CP i Norge

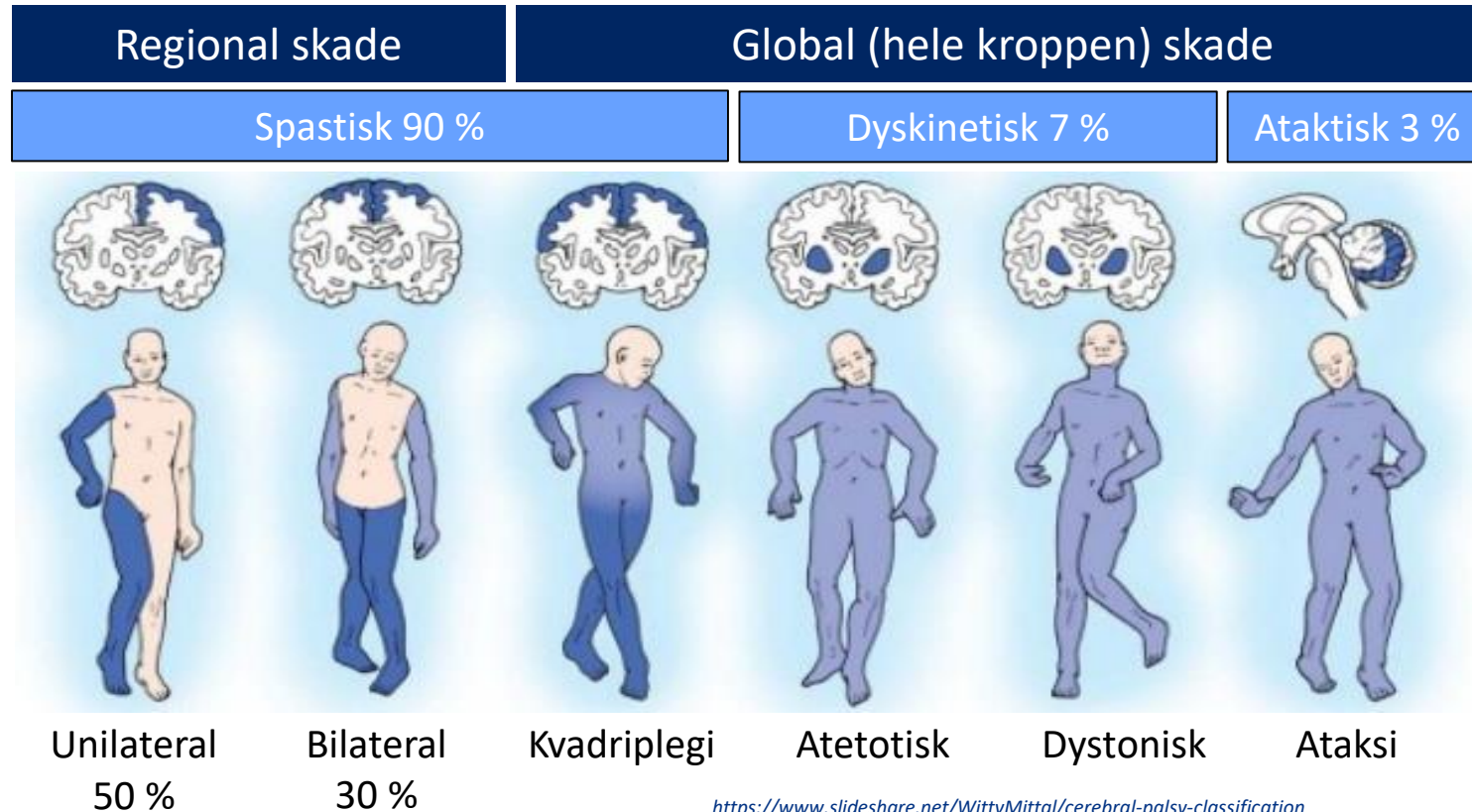
Evensen et al. 2022

Forekomst i høy-
inntektsland: 1.6* per
1000 levendefødte barn

McIntyre et al, 2022

Undergrupper av CP

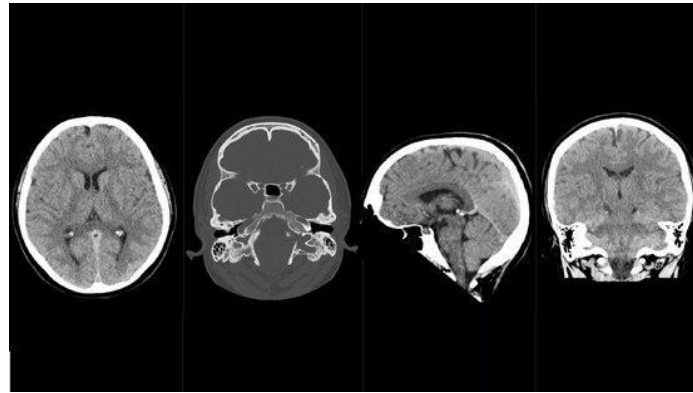

Skade og skadetidspunkt

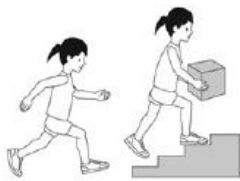
- Skadetidspunkt og skadeomfang har betydning for grad av affeksjon

Bilde: Hjernehelse, MS-guiden

Bilde: NHI.no

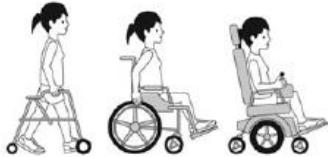
GMFCS I (53 %)

Personen går hjemme, på skolen, utendørs og i lokalsamfunnet.

GMFCS II (16 %)

Personen går i de fleste situasjoner.

GMFCS III (8 %)

Personen kan gå når de bruker håndholdt forflytningshjelpemiddel.

GMFCS IV (10 %)

Bruker forflytningshjelpemiddel med hjul i de fleste situasjoner.

GMFCS V (13 %)

Transporteres i manuell rullestol i alle situasjoner.

CPOP 2017 n= 1415
(Palisano et al. 1997)

Kognisjon

Oppfatning

Tenkning og tankeprosesser

Hjernens bearbeiding av sanseinformasjon - handling

www.sunnaas.no

Kognitive vansker hos voksne med CP

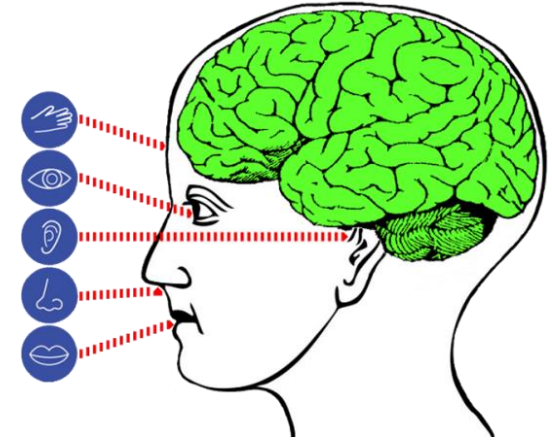
- Rom- og retningsoppfatning
- Evnen til å koordinere øye-hånd
- Eksekutive funksjoner - egenledelse
- Oppmerksomhet og tempo

www.cp.no Helene Høye

Kognitive vansker ved CP

NB! stor variasjon i gruppen!

- Sansing og fortolking av sanseinntrykk (persepsjon)
- Romforståelse og koordinering av øye – hånd
- Innlæring og hukommelse
- Bearbeiding av informasjon
- Planlegging og organisering av teoretiske og praktiske oppgaver
- Språk og kommunikasjon
- Hurtighet/tempo (også grunnet motoriske vansker/spasmer)
- Matematikk
- Følelsmessig regulering

Per Ola Rike 2014

Tilleggsvansker ved CP

7 av 10 har
tilleggsvansker

34% synsvansker
5% alvorlige synsvansker

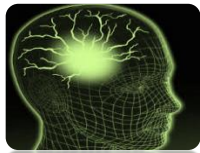
27% spisevansker

10% hørselsvansker
2% alvorlige hørselsvansker

25% alvorlige talevansker
eller ingen tale

32% epilepsi
25% bruker antiepileptika

18% psykisk
utviklingshemming

Psykisk helse

- Som alle andre personer, kan personer med CP oppleve psykiske helseproblemer i løpet av livet
 - Mobbing/utenforskap
 - Følelsen av oppgitthet heller skam
 - Følelsen av å ikke strekke til/sorg
 - Mangler et sted å gå til for oppmuntring, støtte og sosialt samvær
- Psykiske helseproblemer er utbredt blant personer med CP
- Det er viktig å kartlegge psykisk helse – nær sammenheng med fatigue
- Relasjoner og støttepersoner
- Kartlegge – avdekke behov for oppfølging og behandling

*Koble kropp og sinn
– sammenhengen
mellom somatisk
sykdom og psykisk helse
(2023)*

Livsfaseoverganger

*Freeman et. al 2018,
Roebroeck et. al 2009*

Endrede krav og forventninger

- Skole/utdanningsløp
- Flytte for seg selv
- Fra utdanning til arbeid
- Etablering i forhold, omsorg for barn, kombinere dette med jobb/studie

Livsfaseoverganger skaper

- Nye roller (å være kjæreste, mamma/pappa, arbeidskollega)
- Økte krav til egenledelse
 - Eksekutive funksjoner og simultankapasitet
- Nye nettverk og nye omgivelser

*Nye livsfaser setter
krav til ny teoretisk
kunnskap, praktiske
ferdigheter og
organisering*